

Dr. Babasaheb Ambedkar Open University, Ahmedabad

Term-End Examination : January-2026

Course Name : MAIKS

Subject Name : યોગવિજ્ઞાન

Subject Code : MAIKS-0103

Date : 18-02-2026

Time : 11:30AM TO 01:45PM

Max Marks : 70

પ્રશ્ન-1. નીચેનામાંથી કોઇપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો. (14)

- (1) પાચનતંત્રની રચના અને પાચનતંત્રનું કાર્ય આકૃતિ સહિત સમજાવો.
- (2) અંતઃસાવી ગ્રંથીઓ વિશે સંક્ષિપ્ત માહિતી આપો.

પ્રશ્ન-2. નીચેનામાંથી કોઇપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો. (14)

- (1) શ્રીમદભગવદ્ ગીતા અનુસાર યોગ સમજાવો.
- (2) ભક્તિયોગ અને જ્ઞાનયોગ વિશે સવિસ્તર સમજાવો.

પ્રશ્ન-3. નીચેનામાંથી કોઇપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો. (14)

- (1) સમાધિપાદ વિશે સવિસ્તર સમજાવો.
- (2) ધારણા અને ધ્યાન વિશે સવિસ્તર સમજૂતી આપો.

પ્રશ્ન-4. ટૂંકનોંધ લખો. (કોઇપણ બે) (14)

- (1) યોગ એક ધર્મ છે કે માનવ ધર્મ માત્ર છે ? સમજાવો.
- (2) વિભૂતિ પાદ સમજાવો.
- (3) ઈશ્વરનો પ્રભાવ અને ઈશ્વરના નામ વિશે સમજાવો.
- (4) પાચનતંત્રની અગત્યતા વિશે પાંચ વાક્યો લખો.

પ્રશ્ન-5. સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો. (14)

(1) યોગદર્શનના પ્રણેતા કોણ છે ?

- A) મહર્ષિ પાણિનિ
- B) મહર્ષિ પતંજલિ
- C) કાત્યાયનજી
- D) બાદરાયણજી

(2) પતંજલિએ યોગસૂત્રને કેટલા ભાગમાં વિભાજીત કર્યું ?

- A) ત્રણ
- B) ચાર
- C) દસ
- D) સાત

(3) વૃત્તિઓના કેટલા પ્રકાર છે ?

- A) ત્રણ
- B) ચાર
- C) પાંચ
- D) સાત

(4) સાંખ્યદર્શનના પ્રણેતા કોણ છે ?

- A) કપિલ
- B) ગૌતમ
- C) કણાદ
- D) પાણિનિ

(5) પ્રાણાયામના કેટલા પ્રકાર છે ?

A) આઠ

B) નવ

C) દસ

D) અગિયાર

(6) માનવશરીરમાં આવેલ કોષને શું કહેવાય ?

A) પ્રાણીકોષ

B) વનસ્પતિકોષ

C) મનોમયકોષ

D) વિજ્ઞાનમયકોષ

(7) કર્ણકના જમણા ક્ષેપક સાથે જોડતા વાલ્વને શું કહેવાય ?

A) ત્રિદલ વાલ્વ

B) દ્વિદલ વાલ્વ

C) સપ્તદલીય વાલ્વ

D) પંચદલીય વાલ્વ
